

बदलिएको देश, बदल्नुपर्ने कांग्रेस सद्भाव, सुशासन र समुन्नतिको नवीन यात्रा

विश्वप्रकाश शर्मा, महामन्त्री, नेपाली कांग्रेस

जो बदलिन सकछ, उसैले बदल्न सकछ

आज देश बदलिएको छ, यो बदलिएको समय अनुकूल नेपाली कांग्रेसले आफूलाई बदल्नु छ।

पुरानो बानीले नयाँ भविष्य निर्माण गर्न सकिँदैन। You can't create a new future with old habits.

यो विशेष महाधिवेशनबाट हामीले देशका लागि नवीन संकल्प लिनुपरेको छः

- निराशामा डुबेको देशलाई नयाँ आशा र विश्वासमा लैजाने।
- मनोवैज्ञानिक द्वन्द्वबाट देशलाई निकालेर सद्भावको खुला आकाशमा ल्याउने।
- शासन मात्र होइन, सुशासन दिने।

यो यात्राको सुरुवात हाम्रो साझा आत्मालोचनाबाट हुनेछ।

GenZ को विरोध होइन, देशको आवाज उनीहरु अन्तरिक्षबाट आएका थिएनन्, हाम्रै काखमा हुर्केका हाम्रा सन्तान थिए।

व्यवस्था विरोधी होइनन्

उनीहरु लोकतान्त्रिक प्रणालीको विरुद्धमा थिएनन्,
प्रणालीभित्रको खराबीका विरुद्धमा थिए।

सुशासनका पक्षधर

उनीहरु सुशासनको पक्षमा र नयाँ आशाको खोजीमा थिए।

हाम्रो ऐना

उनीहरुको असन्तुष्टिले हामीलाई हाम्रो कमजोरीको ऐना
देखायो। हामीले विश्वास जगाउन सकेको भए, कसैले विद्रोह
जगाउन सक्ने थिएन।

हाम्रो आत्मस्वीकृति: नागरिक असन्तुष्टिका प्रमुख कारणहरू

१. राजनीतिक अस्थिरता र शासकीय कमजोरी (Political Instability & Governance Failure)

- ३४ वर्षमा ३० सरकार: चरम अस्थिरता र नीतिगत विचलन।
- हरेक क्षेत्रमा राजनीतिकरण: विश्वविद्यालय, दूतावासदेखि हरेक नियुक्तिमा भागबन्डाले योम्यताको अवमूल्यन।
- अधिकार हस्तान्तरणमा ढिलाइ: प्रदेश सरकारहरूलाई अधिकारविहीन बनाइयो।

२. आर्थिक संकट र जनजीविका (Economic Distress & Livelihoods)

- कमजोर आर्थिक वृद्धि, महँगी र बेरोजगारीले युवामा चरम निराशा।
- किसानले समयमा मल नपाउने, श्रमिकले उचित ज्याला नपाउने अवस्था।
- साना व्यवसायी हतोत्साहित, प्रेम आचार्यको आत्मदाह एक प्रतिनिधि घटना।

३. भ्रष्टाचार र विश्वासको संकट (Corruption & Erosion of Trust)

- प्रगति र विकासका कामहरू भ्रष्टाचार र सुशासनको अभावले ओझेलमा परे।
- प्रशासनिक झन्झट, मन्त्रीको गाडीले ठक्कर दिएर भाग्ने जस्ता घटनाले विश्वास गुम्यो।

४. संवादहीनता र गलत नीति (Lack of Dialogue & Misguided Policies)

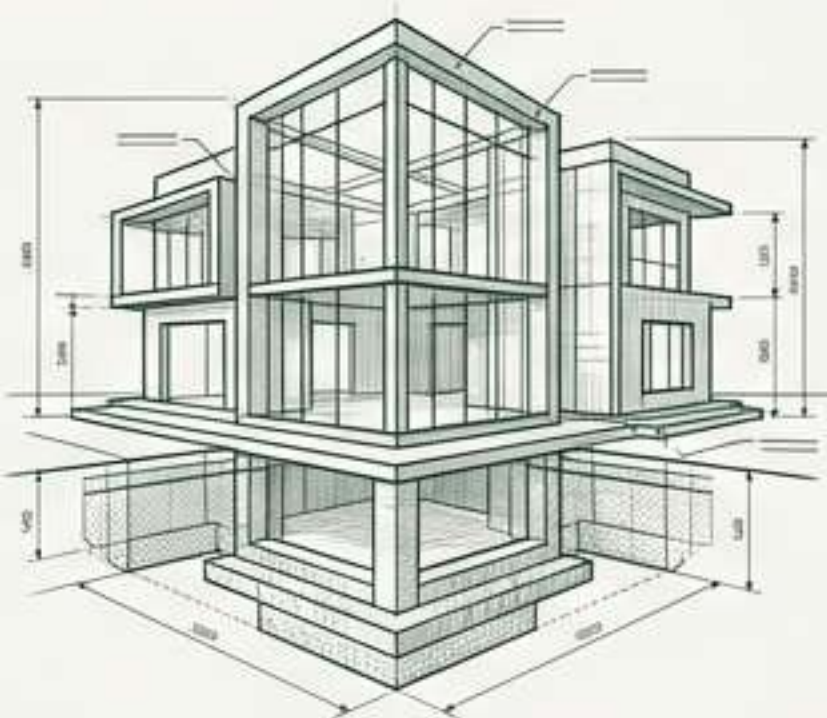
- सामाजिक सञ्जाल विधेयकमा युवाहरूको भावना बुझ्न नसक्नु।
- शिक्षकहरूको आन्दोलन र शिक्षा विधेयकमा ढिलाइले शैक्षिक क्षेत्रमा असन्तुष्टि।

पुनर्निर्माण र पुनःपहिचान: सारमा नवीनताको यात्रा

नाम, झण्डा र चुनाव चिन्ह उही, तर त्यो निरन्तरतामा नवीनता।
शाब्दिक होइन, साँचो अर्थमा नवीनता।

Rebuilding (पुनर्निर्माण)

- पार्टीको आन्तरिक संरचनालाई थप लोकतान्त्रिक र समावेशी बनाउने।
- प्रवासमा रहेका नेपाली र गाउँमा पार्टी जोगाएर बसेका कार्यकर्ताको विश्वासलाई बलियो बनाउने।

Rebranding (पुनःपहिचान)

- पार्टीलाई युवा र नयाँ पुस्ताले सहजै ग्रहण गर्ने बनाउने।
- नेतृत्वलाई ऐना जस्तो स्पष्ट र भरोसायोग्य बनाउने।

हाम्रो नवीन यात्रा: ३ स्तम्भमा आधारित संकल्प

सामाजिक र राजनीतिक
ध्रुवीकरणको अन्त्य गर्दै राष्ट्रिय
एकताको पुनर्स्थापना।

भ्रष्टाचार, भागबन्डा र
दण्डहीनतामाथि निर्मम
प्रहार।

न्यायपूर्ण, दिगो र सबै
नेपालीले महसुस गर्ने
आर्थिक समृद्धि।

सद्भाव

स्तम्भ १: सद्भाव - प्रतिष्पर्धालाई स्वस्थ, संवादलाई सार्थक बनाउने

राजनीतिक सहकार्य

फरक मतको सम्मान गर्ने; प्रतिष्पर्धालाई दुस्मन नदेख्ने।

सामाजिक एकता

विभिन्न समुदायबीचको मनोवैज्ञानिक दूरी घटाउने र साझा अपनत्व बढाउने।

लोकतान्त्रिक संस्कार

विधी, पद्धति, कानून र संसदीय संस्कारको पुनर्स्थापना गर्ने।

राष्ट्रिय संवाद

देशका प्रमुख मुद्दाहरुमा साझा प्रतिबद्धता खोज्ने।

स्तम्भ २: सुशासन (भाग १) - भागबन्डा अन्त्य, योग्यताको सम्मान

दलीय भागबन्डा

योग्य व्यक्तिहरुको
'रोस्टर' निर्माण

सार्वजनिक सुनुवाई
(Public Scrutiny)

सरोकारवालाको
रायपछि नियुक्ति

1. नियुक्तिमा नयाँ प्रणाली

राज्यका हरेक निकायमा दलीय भागबन्डाको अन्त्य। विभिन्न क्षेत्रका योग्य व्यक्तिहरुको 'रोस्टर' निर्माण र सार्वजनिक गर्ने। सार्वजनिक सुनुवाई (Public Scrutiny) र सरोकारवालाको रायपछि मात्र नियुक्ति गर्ने।

2. संवैधानिक निकायको निष्पक्षता

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग जस्ता निकायमा हुने नियुक्तिलाई पारदर्शी र निष्पक्ष बनाउन संविधान संशोधनको पहल।

3. नियामक निकायको स्वायत्तता

दूरसञ्चार, विद्युत नियमन जस्ता निकायहरुलाई राजनीतिक हस्तक्षेपबाट पूर्ण मुक्त गरी स्वायत्त र सबल बनाउने।

स्तम्भ २: सुशासन (भाग २) - प्रमाणमा आधारित नीति, नागरिकलाई सहज सेवा

१. राष्ट्रिय प्राथमिकताको कानूनी ग्यारेन्टी

ऊर्जा, कृषि, रोजगारी र औद्योगीकरण जस्ता क्षेत्रलाई 'राष्ट्रिय प्राथमिकता' तोकेर बजेट कटौती गर्न नपाइने कानूनी व्यवस्था।

२. 'शोकेश' परियोजनामा रोक

लागत-लाभ विश्लेषण, वातावरणीय मूल्यांकन र सार्वजनिक सुनुवाइ बिना अनुत्पादक परियोजनामा बजेट विनियोजन नगर्ने।

३. सेवा प्रवाहमा डिजिटल क्रान्ति

नागरिकता, राहदानी, जग्गा पास जस्ता सेवालाई पूर्ण डिजिटल बनाउने; सेवाग्राही कार्यालय धाउने नपर्ने प्रणालीको विकास गर्ने (Estonia Model)।

४. सार्वजनिक-निजी साझेदारी (PPP)

प्रयोगविहीन विमानस्थल, भवन जस्ता पूर्वाधारलाई PPP मोडलमा सञ्चालन गर्ने।

स्तम्भ ३: समुन्नति - विगतको जगमा, भविष्यको खाका

नेपालमा आज जे-जति आर्थिक, भौतिक वा मानवीय विकास भएको छ, त्यो कि कांग्रेसको नेतृत्वमा भएको छ कि कांग्रेसको नीतिको नेतृत्वमा भएको छ।

शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चार, र पूर्वाधारमा २०४६ पछिका मुख्य योगदानहरू।

समुन्नति

लक्ष्य वृद्धि मात्र होइन, न्यायपूर्ण र दिगो समृद्धि हो।

युवा पलायन घटाउन नेपालभित्रै अवसर सिर्जनामा केन्द्रित हुने।

सबैभन्दा सीमान्तकृत समुदायलाई लाभ पुग्ने नीतिहरूलाई प्राथमिकता दिने।

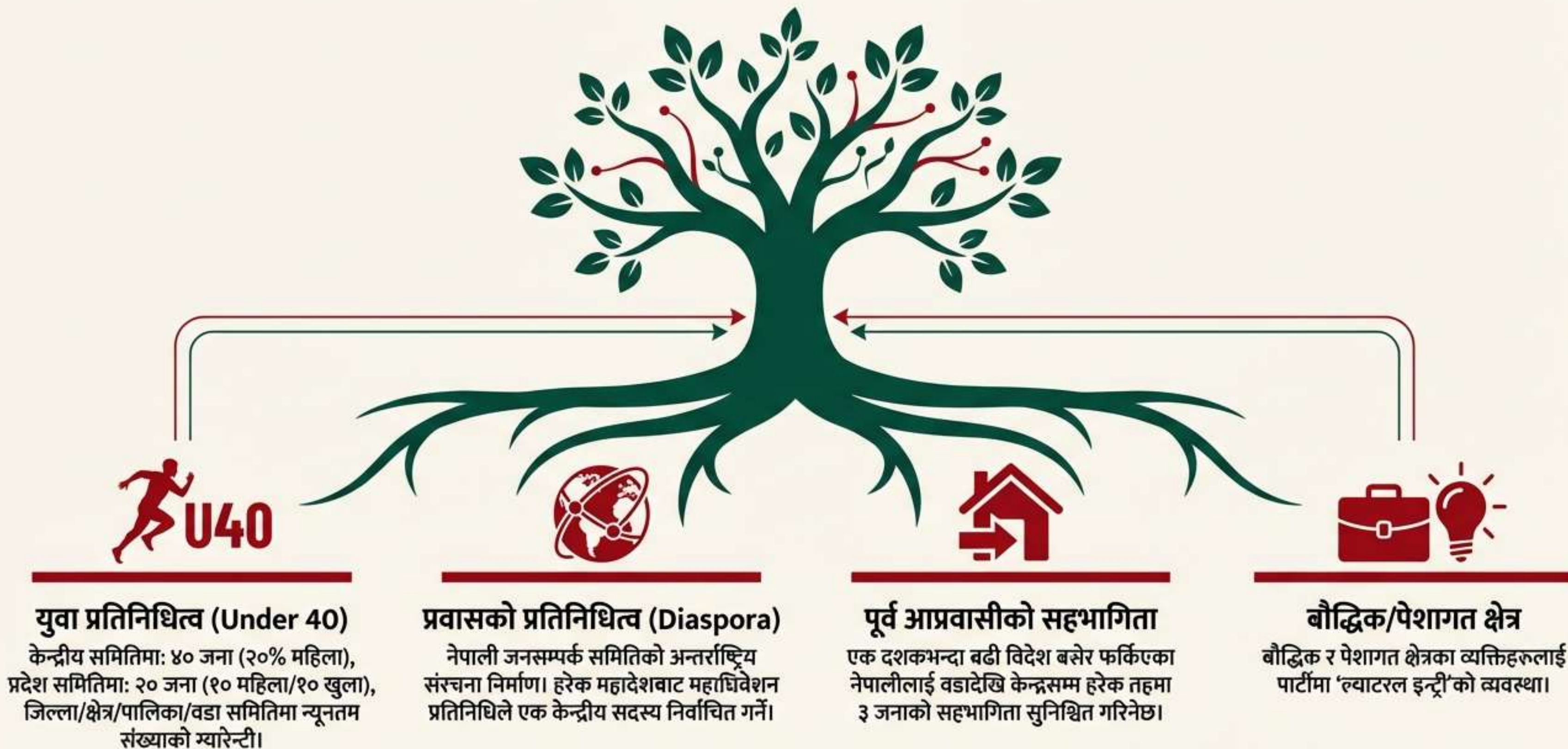
(विस्तृत आर्थिक योजनाको प्रस्ताव छुट्टै प्रस्तुत गरिनेछ।)

विगतका गल्ती सच्याउने हाम्रो दृढ संकल्प

- ✓ **प्रधानमन्त्रीमा दुई कार्यकालको सीमा**
कांग्रेसको तर्फबाट कोही पनि व्यक्ति दुई पटक भन्दा बढी प्रधानमन्त्री बन्ने छैन। यसलाई संविधानमै लेख्न पहल गरिनेछ।
- ✓ **एकलै चुनाव लड्ने**
आगामी निर्वाचनमा कुनै पनि दलसँग गठबन्धन नगरी एकलै प्रतिस्पर्धा गर्ने।
- ✓ **नातावादको अन्त्य**
एकै परिवारका सदस्य (श्रीमान / श्रीमती) एकै पटक एउटै तहको जनप्रतिनिधि बन्ने प्रथाको अन्त्य गरिनेछ।
- ✓ **पारदर्शी नियुक्ति**
राजनीतिक नियुक्तिमा योग्यता र निष्ठा सुनिश्चित गर्न 'Integrity Vetting System' लागू गरिनेछ।
- ✓ **उम्मेदवार छनोटमा प्राइमरी**
पार्टी उम्मेदवार छनोटका लागि क्रमशः प्राइमरी निर्वाचनको अभ्यास सुरु गरिनेछ।

रूपान्तरणको सुरुवात पार्टीभिन्नैबाट

संकल्पलाई कर्ममा बदल्ने १० राष्ट्रिय अभियान

आशाको पुनर्निर्माण, विश्वासको पुनर्स्थापना

आशा टुट्यो र निराशा झाँगियो भने देश बन्दैन।
थकित र निराश व्यक्तिले परिवार चलाउन सक्दैन।
हामीसँग संरचना व्यापक बनेका छन्, तिनमा बदलिएको चुनौती
सामना गर्ने प्राण भर्ने संकल्प यो विशेष महाधिवेशनले

यो यात्रा नेपाली कांग्रेसको मात्र होइन, सम्पूर्ण देशको हो।
आउनुहोस्, सबै मिलेर भविष्यको सम्भावना खोजौं।